

Юридик департамент
Методология бошқармасида
2022 йил “14” маюн да
508-сон билан
“РҮЙХАТГА ОЛИНГАН”

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ
Бошқарувининг
2022 йил 10 маес даги
сонли қарорига
-ИЛОВА

**“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ да коррупцияга қарши тартиб-таомилларнинг
самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш
Услубиёти**

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Услубиёт “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ (кейинги ўринларда – Банк) ички норматив ҳужжати ҳисобланади ва Банкда коррупцияга қарши курашиш бўйича белгиланган тартиб-таомилларининг самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш тартибини белгилайди.

2. Мазкур Услубиётда мониторинг деганда коррупцияга қарши курашиш менежмент тизимининг амал қилиши самарадорлигини баҳолаш ҳамда Банк фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни камайтириш мақсадида текшириш, назорат деганда танқидий ўрганиш кўринишида амалга оширилиши мумкин бўлган коррупцияга қарши курашиш тизими ҳолатининг таҳлили тушунилади.

3. Мазкур Услубиёт Ўзбекистон Республикасининг қонунчилик ҳужжатлари, “Марказий банк томонидан тижорат банкларининг ички меъёрий ҳужжатларига кўйиладиган талаблар тўғрисида”ги Низом (рўйхат рақами: 916, 2000 йил 5 апрель)га мувофиқ, шунингдек, коррупцияга қарши курашиш бўйича илғор ҳалқаро амалиётни шу жумладан ISO 37001:2016 ҳалқаро стандарт талабарини ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

4. Коррупцияга қарши курашиш тартиб-таомилларининг самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш (кейинги ўринларда – мониторинг ва назорат) Банкнинг Комплаенс-назорат департаменти томонидан амалга оширилади.

5. Мониторинг ва назоратнинг асосий мақсадлари қуйидагилар ҳисобланади:

Банк фаолиятининг коррупцияга қарши қабул қилинган талабларга мувофиқлигини текшириш;

коррупцияга қарши амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг етарлилиги ва коррупцияга қарши тадбиқ этилган тартиб-таомилларнинг самарадорлигини баҳолаш орқали коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш;

камчилликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш орқали Банкнинг коррупцияга қарши мувофиқлиштириш тизимини такомиллаштириш;

Банкнинг коррупцияга қарши ички меъёрий ҳужжатлари ва тартиб-таомилларига риоя қилинишини таҳлил қилиш;

Банк фаолиятида коррупция хавф-хатарлар индикаторларини аниқлаш;

манфаатлар тўқнашувини ўз вақтида аниқлаш ва тартибга солишга қаратилган чора-тадбирларнинг амалга оширилишини таҳлил қилиш;

Банкнинг коррупция хавф-хатарларини камайтиришга қаратилган бошқа тартиб-таомилларининг бажарилмаганлигини аниқлаш;

Банқда аввалги ўтказилган мониторинг натижалари ва коррупцияга қарши курашиш тартиб-таомиллари, хизмат текширувлари, ички аудит текширувлари, бошқа назорат чоралари ва улар доирасида тақдим этилган тавсияларга риоя қилиниши, шунингдек, коррупцияга қарши курашиш режасида тасдиқланган бошқа тадбирларнинг амалга оширилишини назорат қилиш.

6. Ушбу Тартиб мақсадларида қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

бизнес-ҳамкор – Банк бизнес алоқалари мавжуд бўлган ёки уларни ўрнатишни режалаштирган ташқи томон;

коррупциявий ҳаракатлар – ходим томонидан бевосита ёки билвосита шахсан ёки учинчи шахслар орқали пора берувчи манфаатлари йўлида ҳаракат ёки ҳаракатсизлик учун моддий манфаатдор бўлиши, шу жумладан пул, қимматбаҳо қоғоз, бошқа кўринишдаги мулк ва мулкий хукуқлар, мулкий ҳарактердаги хизматлар олиш, талаб қилиш, ундириш, таклиф қилиш ёки бериш, пора бериш ва/ёки олиш ёки бунда воситачилик қилишда, расмиятчиликларни соддалаштириш учун тўловлар ундириш (пора олиш) ва бошқа ноқонуний мақсадларда ўз хизмат вазифаларидан ноқонуний фойдаланиш;

коррупция – шахснинг ўз мансаб ёки хизмат мавқеидан шахсий манфаатларини ёхуд ўзга шахсларнинг манфаатларини кўзлаб моддий ёки номоддий наф олиш мақсадида қонунга хилоф равища фойдаланиши, худди шунингдек бундай нафни қонунга хилоф равища тақдим этиш;

коррупцияга қарши курашиш тизими – коррупциявий ҳаракатларнинг, Ўзбекистон Республикасининг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги қонунчилиги ва Банкнинг коррупцияга қарши курашиш масалаларига доир ички хужжатлари бузилишининг олдини олиш, Банк ходимлари томонидан ўз фаолиятини профессионал ва хулқ-атвор жиҳатдан юксак даражада амалга оширилишини таъминлаш бўйича комплекс чора-тадбирлар;

релевант ҳабар – Банқдаги коррупциявий ҳаракатлар ва (ёки) манфаатлар тўқнашуви ҳақидаги ахборотдан иборат бўлган ахборот;

ходим – Банк билан меҳнат муносабатларига киришган шахс.

II. Мониторинг ва назорат ўтказиш йўналишлари ва тадбирлари

7. Куйидаги асосий йўналишлар бўйича коррупцияга қарши мониторинг ўтказилади:

коррупцияга қарши тизимининг актуаллиги ва унинг қонунчилик талаблари, шу жумладан, ҳалқаро стандартлар талабларига мувофиқлиги мониторинги;

оммавий ахборот воситаларида Банк ходимларининг ёки унинг бизнес-ҳамкорларининг коррупциявий ҳаракатлари тўғрисидаги ахборот мавжудлиги мониторинги;

Банк ходимларининг коррупцияга қарши асосий тамойил ва талаблардан хабардорлиги мониторинги.

8. Коррупцияга қарши тизимнинг **назорати** қуидаги йўналишлар бўйича амалга оширилади:

коррупцияга қарши дастурлар, йўл хариталари ижроси устидан назорат;

Банқдаги коррупцияга қарши талаблар ва тартиб-таомилларга риоя этилиши устидан назорат.

III. Коррупцияга қарши тизим мониторингини ўтказиш тартиби

9. Коррупцияга қарши курашиш тизимининг актуаллиги ва унинг қонунчилик талаблари, шу жумладан, ҳалқаро стандартлар талабларига мувофиқлиги мониторинги Комплаенс-назорат департаменти томонидан доимий равища Ўзбекистон Республикасининг коррупцияга қарши курашга оид қонунчилиги (масалан, Ўзбекистон Республикаси коррупцияга қарши курашиш Миллий кенгаши қарорлари, Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг кўрсатмалари, ҳалқаро ва чет эл ташкилотлари тавсиялари) кузатиб бориши йўли билан амалга оширилади.

Бунда, зарурат туғилганда Комплаенс-назорат департаменти мониторинг якунлари бўйича Банқдаги коррупцияга қарши тизимини такомиллаштириш, ички меъёрий ҳужжатларни ўзгартириш ёки янги ҳужжатлар, чора-тадбирлар лойихасини ишлаб чиқади ва тасдиқлаш учун Банк раҳбарига киритади.

10. Оммавий ахборот воситаларида Банк ходимларининг коррупциявий ҳаракатлари тўғрисидаги ахборот мавжудлиги мониторинги, Банк ахборот хизмати томонидан доимий равища оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармокларни кузатиш орқали амалга оширилади.

Мониторинг натижасида ходимга алоқадор релевант хабар аниқланганда Банқдаги ходимларининг коррупциявий ҳаракатлари ва одоб-аҳлоқ қоидаларини бузиш ҳолатлари устидан хизмат текширувлари ўтказиш бўйича ички идоравий ҳужжатда белгилangan тартибда ҳаракат қилинади.

11. Банк ходимларининг асосий коррупцияга қарши тамойиллар ва талаблар тўғрисида хабардорлигини текшириш Комплаенс-назорат департаменти томонидан ярим йилда бир марта амалга оширилади.

Ходимларнинг хабардорлиги мазкур Тартибга 1-иловада келтирилган ходимларининг коррупцияга қарши тамойиллар ва талаблардан хабардорлигини текшириш тизимига мувофиқ ўтказилиб, қуидагиларни ўз ичига олади:

Банк ходимларининг текширувда иштирокини аниқлаш Банкнинг турли тузилмаларидан турли лавозимларни эгаллаган ходим (хар бир таркибий бўлинмадан камида битта ходим);

коррупцияга қарши курашиш тамойиллари ва Банк талабларига мувофиқ саволлар рўйхатини тузиш (вазиятли топшириклар – кейсларни ечиш билан, саволларнинг минимал сони 10 та, тест, очиқ саволлар ёки бошқа шаклда тузилиши мумкин);

жавоб/ечимларни тақдим қилиш учун танланган ходимларга назорат саволларини юбориш;

натижаларни таҳлил қилиш ва коррупцияга қарши курашиш талаблари ва тартиб-таомилларини тушуниш ва уларга риоя қилишдаги қийинчиликларни ходимлар билан муҳокама қилиш.

12. Ўтказилган мониторинг ва унинг натижалари тўғрисидаги ахборот 2-иловага мувофиқ шаклда журналга киритилади.

IV. Коррупцияга қарши тизимнинг назоратини амалга ошириш

13. Банкнинг коррупцияга қарши дастурлар, йўл хариталари ижроси устидан назорат коррупцияга қарши кураш тизимининг ҳолати тўғрисидаги ҳисоботни шакллантириш ва тақдим этиш бўйича ички хужжатга мувофиқ ҳисббот тузиш давомида амалга оширилади.

14. Банк томонидан коррупцияга қарши курашиш бўйича талаблар ва тартиб-тамоилларга риоя этилиши устидан назорат банкнинг коррупцияга қарши курашиш тизими (КҚКМТ)нинг ҳар бир жараёни бўйича белгиланган самарадорлик кўрсаткичларига мувофиқ амалга оширилади.

15. Кўрсаткичларни йиғищ, баҳолаш ва таҳлил қилиш даврийлиги ва маъсул шахслари Банкнинг КҚКМТ жараёнлари учун тасдиқланган кўрсаткичлар ва самарадорлик мезонларига мувофиқ белгиланади.

16. Самарадорлик кўрсаткичлари Банкнинг КҚКМТ жараёни раҳбарлари томонидан ишлаб чиқилади. Шу билан бирга, мезонлар ва кўрсаткичларнинг ўзи жараёнлар раҳбарлари ва Комплаенс-назорат департаменти директорининг тақлифига биноан Банк бошқаруви Раиси томонидан янгиланиши ва тасдиқланиши мумкин.

17. КҚКМТ жараёнларининг самарадорлиги тўғрисидаги маълумотлар 3-илова шаклида тақдим этилади.

V. Якуний қоидалар

18. Мониторинг ва назорат якуnlари бўйича ишлаб чиқилган тавсиялар Банкнинг коррупцияга қарши курашиш йўл харитасига киритилади.

19. Мониторинг ва назорат якуnlари бўйича ишлаб чиқилган тавсияларни бажариш, амалга оширилган ишлар ҳақида Комплаенс-назорат департаментига тегишли маълумотлар тақдим этилиши учун Банк таркибий бўлинмалари раҳбарлари шахсан жавобгардир.

Киритилди:
Комплаенс-назорат
департаменти директори

Ж.Юсупов

Келишилди:
Риск менежмент департаменти директори

З.Усманов

Юридик департамент
Методология бошқармаси бошлиғи

С.Рахматуллаев

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ да коррупцияга карши
тартиб-таомилларнинг самарадоригини мониторинг
ва назорат килини Тартиби”га
1-Илова

**“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ ходимларининг коррупцияга карши
тамойиллар ва талаблардан хабардорлигини текшириш
тизими**

T/Р	Текширув ўйналиши	Текширув тадбирлари
1.	Банк ходимларига одоб-ахлоқ коидаларига, коррупцияга карши тамойиллар ва талабларга риоя килиш масалалари бўйича тренинглар (онлайн, офлайн) ўтказилишининг мониторинги	Тренинглар мунтазамлиги, уларни мазмуни ва катнашувчи шахслар кисми бўйича ички талабларга риоя килинишини назорат килиш.
2.	Коррупцияга карши курашиш тамойиллари ва тартиб-таомиллар талабларини билишини текшириш	<p>Банк ходимлари томонидан коррупцияга карши курашиш тренинглари доирасида ўтказиладиган тест ёки бошка назорат тадбирларидан ўтишлари натижаларининг тахлили;</p> <p>Ходимларни коррупцияга карши сиёсат билан имзо кўйдирилган ҳолда маъжбурий тарзда таништирилганлигини текшириш;</p> <p>Ходимларни коррупцияга карши сиёсат ва тартиб-таомилларнинг билишини танлов асосида текшириш;</p> <p>а) текширувда катнашиш учун Банка ходимларини танлов асосида аниқлаш (сўровда катнашадиган ходимларнинг энг кам сони – Банкда тури таркибий бўлинмалардан турли лавозимларни эгалла б турган кишилар сони – 6 нафар);</p> <p>б) ички хужожатларда кўрсатилган коррупцияга карши талаблар ва нормалар бўйича (муайян вазиятда вазифа – кейсларни хал килиш билан) саволлар рўйхатини тузиш (саволларнинг энг кам сони 10 та, улар тест форматига, очик саволлар шаклида ёки бошкача усууда тузилиши мумкин);</p> <p>в) жавоблар/карорларни такдим килишлари учун танлаб олинган ходимларга назорат саволларини юбориш;</p> <p>г) нағижаларни тахлил килиш ва ходимлар билан коррупцияга карши талаблар ва тартиб- таомилларни тушуниша кийинчилкларни мухокама килиш.</p>

“Үзсаноатқуришбанк” АТБ да коррупцияга қарши тартиб-таомилларнинг
тартиб-таомилларнинг самарадорлигини мониторинг
ва назорат килиш Тартиби”га
2-Илова

**“Үзсаноатқуришбанк” АТБда коррупцияга қарши тартиб-таомилларнинг
самарадорлигини мониторинг ва назорат килиш**

ЖУРНАЛИ

T/r	Мониторинг / тадбир тури	Чора-тадбирларни мониторинг килиш даврийлиги (хар ой/ хар чоракда/хар ярим йилда)	Мониторинг / назоратни ўтказиш санаси	Кузатувни тафсилоти	Коррупцияга қарши курашиш тизимиини түргилаш чоралари	Масъул ижрочи	Түргиланадиган чора-тадбирларнинг ижро муддати	Ижро холати
Коррупцияга қарши курашиш тизимиининг етаплолигини баҳолаш								
1.	Коррупцияга қарши тизим тизимиининг актуалитиги ва унинг конунчиллик талаблари, шу жумладан, халкаро стандартлар талабларига мувофиқлиги мониторинги	Хар ой						
2.	ОАВ мониторинги		Хар ой					
3.	Банк коррупцияга қарши асосий тамойил ва талаблардан хабардорлиги мониторинги		Хар ярим йилда					
4.	Коррупцияга қарши дастурлар, йўл хариталари ижроси устидан назорат		Хар чоракда					
5.	Банкдаги коррупцияга қарши талаблар ва тартиб-таомилларга риоя этилиши устидан назорат		Хар чоракда					

“Ўзсаноаткурилишбанк” АТБ да коррупцияга карши
тариб-таомилларнинг самарадорлигини мониторинг
ва назорат килиш Тартиби”га
З-Илова

Т.р.	Самарадорлик кўрсатчи ва унинг хисоблаш услубиёти	Самарадорлик кўрсатчи мезонлари		<u>Даврийликни</u> <u>кўрсанинг</u> давр учун амалдаги маълумотлар	Маълумот тўлаш учун жавобгар шахс	Тахлил килиш учун жавоботгар шахс
		Максал	Чегара			
1. КҚҚМТни РЕЖАЛАШТИРИШ						
1.1.						
1.2.						
2.1.	2. КҚҚМТ ТАДЛЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ВА ТАЛЬМИНЛАШ					
2.2.						
3.1.	3. КҚҚМТни МОНИТОРИНГ КИЛИШ ВА БАХО БЕРИШ					
3.2.						
4.1.	4. КҚҚМТ ФАОЛИЯТИНИ ТАХЛИЛ КИЛИШ ВА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ					
4.2.						